

Ikt. sz.: NEB-41/40-2/2021.

KK-2/2021. sz. ülés
(KK-8/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottsága**
Köznevelési, kulturális és egyházügyi albizottságának
2021. november 3-án, szerdán, 10 óra 01 perckor
az Országház Slachta Margit termében
(földszint 84-85.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása	5
Tájékoztató az országos és a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézményekkel kötött köznevelési megállapodásokról	6
<i>Jordán Zsuzsanna tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, észrevételek, hozzászólások</i>	7
<i>Jordán Zsuzsanna reflexiói</i>	10
<i>További észrevételek</i>	11
<i>Jordán Zsuzsanna válaszai</i>	12
Tájékoztató a nemzetiségi közgyűjtemények, nemzetiségi múzeumok, könyvtárak, tájházak helyzetéről	13
<i>Elnöki bevezető</i>	13
<i>Krucseiné Herter Anikó tájékoztatója</i>	14
<i>Kérdések, észrevételek, hozzászólások</i>	17
<i>Krucseiné Herter Anikó reflexiói</i>	20
Egyebek	22
Az ülés berekesztése	25

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az országos és a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézményekkel kötött köznevelési megállapodásokról
Meghívott előadó:
Jordán Zsuzsanna, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelési Intézményirányítási és Finanszírozási Főosztály vezetője
2. Tájékoztató a nemzetiségi közgyűjtemények, nemzetiségi múzeumok, könyvtárak, tájházak helyzetéről
Meghívott előadó:
Krucsiné Herter Anikó, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kulturális fejlesztésekért és finanszírozásért felelős helyettes államtitkára
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló, az albizottság elnöke

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló, az albizottság alelnöke
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló
Varga Szímenon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Jordán Zsuzsanna főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma, Köznevelési Intézményirányítási és Finanszírozási Főosztály)
Krucseiné Herter Anikó kulturális fejlesztésekért és finanszírozásért felelős helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Ritter Imre német nemzetiségi képviselő, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnöke
Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
Hollerné Racskó Erzsébet elnök (Országos Szlovák Önkormányzat)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 01 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló, az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt albizottsági Tagok, Képviselő Úr, Szószólótársaim, Munkatársaink, tisztelt meghívott Vendégek! Tisztelettel és szeretettel köszöntöm önöket a 2021. évi őszi parlamenti ülésszakának első albizottsági ülésén. Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm mai ülésünk fő napirendi pontjainak előadóit: Jordán Zsuzsannát, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelési Intézményirányítási és Finanszírozási Főosztályának vezetőjét; Krucsainé Herter Anikót, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kulturális fejlesztésekért és finanszírozásért felelős helyettes államtitkárát. Köszöntöm továbbá körünkben Kraszlán István urat, az EMMI Köznevelés-igazgatási Főosztályának nemzetiségi referensét; Felföldi Maria asszonyt, az Országos Lengyel Önkormányzat elnökét; dr. Sárogyi Adriennét, az Országos Lengyel Önkormányzat Hivatalának jogászát; Piętko Piotrot, a Lengyel Kutatóintézet és Múzeum igazgatóját; dr. Kengyelné Matejdesz Máriát, az Országos Szlovák Önkormányzat hivatalvezető-helyettesét, oktatási referensét; Weigert József urat, a Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központ intézményvezetőjét; Sax Ibolyát, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának oktatási referensét; dr. Mohácsy Tamás Imrét, a Bolgár Országos Önkormányzat hivatalvezetőjét - aki lehet, hogy még nincs itt, de érkezni fog -; dr. Rozmics Ildikót, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának hivatalvezetőjét; köszöntöm továbbá Hollerné Racskó Erzsébet asszonyt, az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének elnökét, illetve a Szlovák Országos Önkormányzat elnökét; valamint a Szerb Országos Önkormányzat elnökét is sok szeretettel köszöntöm.

S szóljon a köszöntés egy jeles napnak is, ma tudniillik a magyar tudomány emléknapját üljük. A magyar tudomány ünnepéről a Magyar Tudományos Akadémia 1997 óta emlékezik meg, hivatalosan azonban 2003 óta ünnepeljük minden év november 3-án, azon a napon, melyen 1825-ben Széchenyi István birtokainak egyévi jövedelmét felajánlotta a Magyar Tudós Társaság megalapítására, s ezzel lehetővé tette a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága Köznevelési, kulturális és egyházügyi albizottsága mai ülését megnyitom. A határozatképeség szempontjából megállapítom, hogy az albizottság négy tagja megjelent, távolmaradását nem jelezte senki. Megállapítom, hogy albizottságunk határozatképes. Jó munkát kívánok mindenkinek a mai délelőtti.

Ismertetem a mai ülésünk napirendi pontjait. Az 1. napirendi pontunk: tájékoztató az országos és a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézményekkel kötött köznevelési megállapodásokról; meghívott előadónk Jordán Zsuzsanna, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelési Intézményirányítási és Finanszírozási Főosztály vezetője; 2. napirendi pont: tájékoztató a nemzetiségi közgyűjtemények, nemzetiségi múzeumok, könyvtárak, tájházak helyzetéről; meghívott előadónk Krucsainé Herter Anikó, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kulturális fejlesztésekért és finanszírozásért felelős helyettes államtitkára. Ha valaki itt még más nevet olvasott a meghívóban, ez azért van, mert a mai napon történt egy változás: Fülöp Péter helyettes államtitkár úr érkezett volna, de nagy szeretettel köszöntjük körünkben helyettes államtitkár asszonyt. *(Varga Szimeon megérkezik az ülésre.)* A jegyzőkönyv kedvéért mondom, hogy időközben

megérkezett Varga Szimeon bolgár szószóló is. A 3. napirendi pontunk pedig az „egyebek”.

Javaslom, hogy a napirendi pontokat az előterjesztés sorrendjében, a meghívó alapján tárgyalja az albizottság. Kérdezem, van-e az albizottság tagjai közül valakinek ettől eltérő javaslata. *(Nincs ilyen jelzés.)* Úgy látom, hogy nincs. Kérem az albizottság tagjait, hogy egyetértésüket kézfelemeléssel jelezni legyenek kedvesek. *(Szavazás.)* Az albizottság valamennyi tagja elfogadta a napirendi pontokat a felsorolt sorrendben.

Tájékoztató az országos és a helyi nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézményekkel kötött köznevelési megállapodásokról

Tisztelt Albizottság! Az 1. napirendi pont tárgyalása következik. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 74. § (7) bekezdése szerint a nemzetiségi önkormányzat a nemzetiség által lakott településen a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelésére és iskolai nevelés-oktatására létrehozott intézmény fenntartói jogát átveheti a települési önkormányzattól. A hivatkozott jogszabályban biztosított törvényi felhatalmazással számos magyarországi nemzetiségi közösség élt. A köznevelési intézmények működtetését vállaló települési és országos nemzetiségi önkormányzatok a köznevelési szerződésben és a törvényben foglalt kötelezettségeiknek megfelelően, jó és felelős gazda módjára gyakorolják fenntartói jogukat.

Tisztelettel kérem főosztályvezető asszonyt, tájékoztassa az albizottság tagjait, illetve az országos önkormányzatok megjelent elnökeit az intézményfenntartó nemzetiségi önkormányzatokkal kötött köznevelési megállapodásokról, ezeknek a szerződéseknél a megújításáról. Jordán Zsuzsanna főosztályvezető asszonynak adom meg a szót, és kérem, mondja el a tájékoztatóját.

Jordán Zsuzsanna tájékoztatója

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma):
Üdvözlök mindenkit, jó napot kívánok. A köznevelési szerződés a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján az oktatásért felelős miniszter nevében köthető szerződésforma annak érdekében, hogy a nemzetiségi önkormányzatok részt vehessenek a köznevelési közszolgálati feladatok ellátásában. A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló rendelet értelmében a köznevelési szerződés maximum ötéves időtartamra köthető; ez korábban 1-5 éves időtartam volt, most már az alsó határ nincs megszabva, csak a felső ötéves határ van rendeletbe foglalva.

A nemzetiségi önkormányzatokkal kötött köznevelési szerződések most december 31-ével lejárnak, és innentől a Köznevelésért Felelős Államtitkárság a miniszter úr nevében tervezi köznevelési szerződések megkötését a következő ötéves időtartamra vonatkozóan is. Jelenleg annyit kell tudni a forrásról, hogy évek óta 4 milliárd forintos kerettel gazdálkodunk a köznevelési szerződések esetében, ennek a többsége mindig a nemzetiségi önkormányzatokkal kötött köznevelési szerződések forrását jelenti. Most a kormány elé megyünk egy előterjesztéssel - most már az egyeztetési fórumokon végigment az előterjesztés, a múlt héten a gazdasági kabinet tárgyalta -, ebben a nemzetiségi önkormányzatokkal kötendő köznevelési szerződésekre biztosított források növelésére tettünk javaslatot, és ehhez kértünk többletforrást a kormánytól. A gazdasági kabinet elfogadta, azzal a feltétellel, hogy mindenképpen a Pénzügyminisztériummal egy utóegyeztetést kell lefolytatni az összeg nagyságára tekintettel. Mivel igen nagy összegről van szó, ezért a Pénzügyminisztérium a minisztériumunkra, az Emberi Erőforrások Minisztériumára bízta, hogy valamennyit mi is vállaljunk ebből a keretből. Tehát ezzel kapcsolatban az egyeztetések még folyamatban vannak.

Ahhoz, hogy mi időben meg tudjuk kötni a köznevelési szerződéseket, ugye, mindenképpen tudnunk kell a forrás összegét. Ha most el tudnánk kezdeni, akkor az eddigi ötéves időtartamra szóló köznevelési szerződésben lévő feltételekkel tudnánk megkötni vagy elindítani a következő ötéves időtartamra szóló köznevelési szerződéseket. Tehát itt most a gyorsítás ebből a szempontból nem lehetséges még egy ideig, mert nincs meg a döntés a forrásra, a forrásbiztosításra vonatkozóan.

Annnyit tudni kell a köznevelési szerződésekről, mivel ötéves időtartamra szólnak, ezért éven túli kötelezettségvállalást is kell tennünk, amihez miniszter úr adja a jóváhagyását. Tehát ha most el is indítanánk a köznevelési szerződést a következő ötéves időtartamra, akkor azt mindenképpen a mostani feltételekkel tudnánk megtenni. Tehát amíg nem dől el a többletforrásigényre vonatkozóan a PM – EMMI-döntés, addig nem tudjuk elindítani a következő ötéves ciklusra a köznevelési szerződést.

Ennyit tudok röviden elmondani. Nem tudom, hogy van-e esetleg kérdés.

Kérdések, észrevételek, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen főosztályvezető asszony tájékoztatóját. Kérdezem először az albizottság tagjait, hogy szeretnék-e kérdezni főosztályvezető asszonytól. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel szószóló asszonynak.

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót. Üdvözlöm a szószólótársakat és minden vendéget. Egy kérdést szeretnék föltenni, hogy mikor várható... - most nem, de mikor lehet számítani arra, hogy ez a szerződés alá lesz írva. Ha nem rövid időn belül, akkor talán valami írásbeli biztosíték kellene az országos önkormányzatoknak, hogy biztos, hogy lesz, mert akkor jövőre ők is tudnának gazdálkodni vagy akár kölcsönadni az adott intézménynek, ha arról lenne szó. Köszönöm.

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Mindenképpen csak akkor...

ELNÖK: Egy pillanat!

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Bocsánat!

ELNÖK: Ha főosztályvezető asszony azonnal válaszol, akkor megadom a szót főosztályvezető asszonynak.

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): A kérdést köszönöm. Mindenképpen mi is azon vagyunk, hogy minél hamarabb megkössük a köznevelési szerződéseket, mert nem szeretnénk, hogy finanszírozási problémák legyenek mind a fenntartónál, mind az intézményeknél. Amint megszületik a végső döntés a forrásokra vonatkozóan, és megjelenik a Magyar Közlönyben a kormányhatározat a többletforrás biztosításáról, akkor tudunk mi felelősséggel kötelezettséget vállalni, akkor tudjuk elindítani miniszter úr felé az éven túli kötelezettségvállalásokról a nyilatkozatokat.

A tájékoztató levél, én azt gondolom, hogy nem probléma, tehát ha megszületik a döntés, és a határozatban kihirdetésre kerül, onnantól egy tájékoztató levelet mindenképpen tudunk küldeni a többletforrás összegére vonatkozóan, és azt, hogy a köznevelési szerződés akkor megkötésre kerül. De most biztosat nem tudok mondani,

nem tudom megmondani, hogy mikorra jelenik meg a közlöny, mert mostanában nagyon sok határozat jelenik meg, és ezek időben nagy csúszásban vannak. Úgyhogy ez nem tőlünk függ, ez rajtunk kívül álló. Amint megvan a többletforrásigény és az éven túli kötelezettségvállalás, mi nekiállunk a köznevelési szerződések előkészítésének.

Tudom, hogy problémát okoz a január-február, viszont a kereteink január 1-jével nyílnak meg a Magyar Államkincstárban, és onnantól tudunk mi elkezdni kötelezettséget vállalni. Mi rajta vagyunk minden évben, szerintem ez látható, hogy a köznevelési szerződéseket igyekszünk már év elején, januárban megkötni, hogy a februári utalással már megtörténhessen a január-februári finanszírozás.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Kreszta Traján úrnak, az albizottság alelnökének.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló, az albizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Mindenkit nagyon nagy tisztelettel és szeretettel köszöntök. Tulajdonképpen az a legnagyobb gond ezzel a szerződéssel, hogy időközben olyan változások történtek, ami megnehezíti az országos önkormányzatok feladatait a finanszírozást illetően, többek között az, hogy átkerültek az épületek az országos önkormányzat tulajdonába. Ez pluszköltségeket ró az országos önkormányzatokra, mondjuk így, egyrészt az épületek biztosítása, működtetése; és nyilvánvaló, hogy ezek a korábbi megállapodásban nem szerepeltek, tehát ezzel gyakorlatilag megnövekedtek a kiadások, és tulajdonképpen ez hozza izgalomba az országos önkormányzatokat, amelyek intézményeket tartanak fenn, hogy ez az összeg is hogyan lesz majd biztosítva, azonkívül, hogy ezek a megállapodások lejárnak, újra kell kötni őket. És nyilvánvaló, ez egy folyamat része, ami, megértettem, hogy nem megy egyik napról a másikra; talán korábban kellett volna ezt a forrást odarendelni, hogy ez a folyamatosság biztosítva legyen. De hát, legyünk optimisták, én nagyon remélem, hogy végül is lesz keret arra is, hogy ezeket az átvett intézményeket tudjuk működtetni, mert azért vészharangokat kongatnak lent, most nem akarok nevetek említeni, hogy akkor minek vettük át az intézményeket, ha ehhez nincs megfelelő forrás rendelkezve. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Kreszta Traján úrnak. Kérdezem, hogy ki kér még szót. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Alexov Lyubomir szerb szószóló úrnak.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelettel köszöntök én is minden jelenlévőt. Nekem a szerződésekkel kapcsolatban az lenne a kérdésem, mert itt néhány dolog már elhangzott, a finanszírozás megkezdése kapcsán, hogy január-februárban haljunk éhen, ezt tudomásul vesszük, de azonkívül még ezeknek a szerződések tartalmi részéről fogunk-e még egyeztetni, már úgy értem, hogy a nemzetiségi önkormányzatok és az államtitkárság. Gondolok olyan dolgokra, mint amit menet közben tapasztaltunk ebben az elmúlt öt évben, hogy az öt év elején van egy nagyon szép összeg, aztán a nemzetiségi önkormányzatokra folyamatosan ráakadó feladatok, mint például az ingyenes étkezők, a minimálbér változása, hogy ne soroljam fel, menet közben ezeket az összegeket csökkentik, megemésztik. Viszont a szerződés ilyen szempontból rugalmatlan, és öt évre fixen és előre rögzítetten szabja meg a finanszírozási feltételeket, illetve az összeget. Tehát lesz-e lehetőség egy rugalmassági faktort, hogy úgy mondjam, beépíteni ebbe az öt évre kötendő szerződésbe, ami a menet közben jelentkező többletforrásokat - urambocsá! - inflációt és egyéb dolgokat kezel-e? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóoló úrnak adom meg a szót.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóoló: Köszönöm a szót. Én is tisztelettel köszöntöm az albizottság tagjait és minden vendéget. Sok minden elhangzott - ebben a négy évben néhányan a bizottságon belül többször nekimentünk a finanszírozás kérdéseinek, és ilyenkor, amikor találkozunk egy-egy szaktárcával, amely nem a Pénzügyminisztérium, akkor az az érzésem, mintha a két tárca egymással nem kommunikálna. Valószínűleg nekünk kellett volna ennél sokkal határozottabban hangsúlyozni azokat a problémákat, amelyek a finanszírozás különböző aspektusaiból fakadnak.

A Pénzügyminisztérium kötelezi az országos önkormányzatot mint fenntartót, amelynek egytől iksz darab köznevelési intézmény van a fenntartásában, hogy december 31-éig költse el a pénzét az utolsó fillérig. Innentől az országos önkormányzatok ugyan kapják a januári támogatásrészüket, az viszont feltehetően és nagy valószínűséggel nem elegendő arra, hogy a most éppen éhező és éhen haló - ahogyan Alexov Lyubomir kolléga mondta - iskolákat valamilyen módon megtámogassák saját forrásból. Tehát itt megint az a probléma merül fel, hogy van egy átmeneti időszak, amikor még nem él a támogatási szerződés, a kívánt támogatásról szóló, viszont már nincs pénz. Erre próbáltunk megoldást találni az elmúlt négy évben, nem jött össze. Tehát ezt többször leszögeztük, hogy ez így nem megoldás, ahogy jelenleg van. De, mondjuk, ez a feszültség az elmúlt négy évben nem jött elő, hiszen aláírt kiegészítő támogatásról szóló köznevelési megállapodások voltak minden fenntartóval. Most ezek lejártak, most az új hatálybalépéséig valószínűleg kénytelenek lesznek az országos önkormányzatok - legalábbis némelyik biztosan kénytelen lesz - banki kölcsönből valamilyen módon megfinanszírozni az első két hónap hiányzó forrását, ami, azt kell hogy mondjam, valószínűleg nem kevés pénz lesz mindenkéül. Ezt tehát csak a jegyzőkönyv kedvéért szerettem volna elmondani, hogy ez így azért továbbra is megoldatlan kérdésként marad a következő ciklusra. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ritter Imre német nemzetiségi képviselő úrnak, a Magyarországi nemzetiségek bizottsága elnökének adom meg a szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi képviselő: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Úgy néz ki, hogy ez a téma mindig egy-egy ciklus vége felé merül fel élesebben, mert négy évvel ezelőtt volt ez a '18-as költségvetési törvény tárgyalásánál, amikor a keret megemelése és egyéb dolgok is napirenden voltak, és nem jutottunk tovább.

Nem ismételve az elhangzottakat, két konkrét kérdésem van. Egyrészt, amennyiben jól emlékszem, mert akkor elég részletesen megnéztük, van eleve egy olyan ki nem használt puffer ebben a keretben, miszerint minden szerződés mindig az engedélyezett tanulói létszámra kerül megkötésre, holott mindenki tudja, hogy nem fogja elérni az intézmények jó része az engedélyezett létszámot, tehát a tényleges létszám mindig alacsonyabb. Annak idején, '18-ban volt, ahol jelentősen alacsonyabb volt, tehát eleve nem kerül kihasználásra a teljes keret, és ezt már előre tudjuk. Ezzel kapcsolatban van-e valamilyen elképzelés vagy javaslat a változtatásra?

A másik pedig: ez a 4 milliárdos keret tartalmazza a nemzetiségi fenntartású, egyházi fenntartású, alapítványi fenntartású adott köznevelési intézményeket is, és ez nem volt megbontva vagy leválasztva egymástól. Akkor fölmerült, hogy valószínűleg célszerű lenne megbontani, mint ahogy minden más területen törekedtünk arra, hogy a nemzetiségi keretek külön legyenek, ne legyen más keretekkel összemosva, hiszen onnan kezdve bármilyen emelés, amiben adott esetben mi is közreműködünk, nem

tudni, hogy az nemzetiségi célra lesz-e felhasználva vagy pedig más célra. Jelenleg is ugyanez a helyzet, hogy ez a keret nincs megbontva. Tervezik-e esetleg ennek a megbontását? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, van-e valaki, aki még szót kérne, esetleg a bizottság tagjain túl a vendégek közül. *(Nincs ilyen jelzés.)* Amennyiben nincs ilyen, bár nekem is lett volna kérdésem, de a kérdések zöme elhangzott. Valóban az a legnagyobb probléma, hogy a tanulólétszám meglehetősen változó, demográfiai mély- és csúcspontok alakulnak ki. Tehát a tervezés során kellene egy olyan rendszert találni, amely utánamegy ezeknek a változásoknak, illetve természetesen azoknak a változásoknak, amelyek a pedagógusbér-emelésből, egyáltalán a munkatársak bérének az emeléséből fakadóan okozhatnak esetleg feszültséget.

Azt gondolom, az államtitkárság ezekről a kérdésekről gondolkodott. Kérem tehát főosztályvezető asszonyt, hogy az elhangzott kérdésekre legyen kedves válaszolni. Köszönöm szépen.

Jordán Zsuzsanna reflexiói

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen a kérdéseket. Kezdeném a végén, az utolsó kérdéssel, a 4 milliárdos keret megosztásával kapcsolatban. Évekkel ezelőtt külön volt, a nemzetiségi, az önkormányzati és az egyházi fenntartókra is külön volt nálunk fejezeti kezelésű előirányzatként ez az összeg. Az évek során a Pénzügyminisztérium a tervezések keretében folyamatosan a racionalizálásra törekszik, és most már nagyon sok olyan fejezeti kezelésű előirányzatunk van, amelyeket az elmúlt években különállóan kezeltünk, most viszont összevonásra kerülnek. Tény és való, nehezebb ezeket kezelni, ezzel részben én is egyet tudok érteni, viszont erre vonatkozóan én nem tudok most mit válaszolni. A keretek tervezésénél szóba kerül minden alkalommal, mert tudjuk, hogy önök szeretnék a nemzetiségi önkormányzatok keretét külön kezelni, de egyelőre a Pénzügyminisztérium nem hajlik efelé, tehát nem tudok erre ígéretet tenni. De a tervezésnél ezt mindenképpen felvetjük.

Egyébként a keretfelhasználásnál annyit azért megjegyeznék, hogy magának a 4 milliárdos keretnek a növelésével minden évben próbálkozunk. Tudjuk, hogy a létszámváltozásokkal, a nem állami fenntartók körébe történő intézményátadásokkal, -átvételekkel és így a gyermeklétszámok növelésével többletforrásigények jelentkeznek. Ezt próbáljuk kezelni, a Pénzügyminisztérium felé mindig lejelentjük a többletigényeket, csak sajnos a többletigénykérésünk nem talál meghallgatásra. Úgyhogy ezzel is próbálkozunk, de eddig nem jártunk sok sikerrel, tehát a 4 milliárdos keret évek óta adott, ezzel kell gazdálkodnunk.

A létszámokra vonatkozóan: ugye, a köznevelési szerződésben most engedélyezett tanulólétszám van. Maga a keret, amely így felszabadul, amikor a tényleges tanulólétszámot nézzük, mivel erről a keretről nemcsak a nemzetiségi önkormányzatok kapnak forrást, hanem ahogy említette, minden más nem állami fenntartó is, egyházi és civil szervezetek is, innentől nálunk is jelentkeznek létszámváltozások, létszámnövekedések, tehát ezt a keretet nekünk egyben kell kezelni, és ami az egyik kereten felszabadul, azt nekünk a másik kereten biztosítanunk kell. Tehát nekünk ez a 4 milliárd egy keretet szab. Sokszor nehéz, de igyekszünk kellően racionálisan felhasználni ezeket az összegeket.

Az elszámolási különbözeteknél pedig törekszünk arra, hogy ha létszámnövekedés van, akkor mi azt, ha nem is a tárgyévi keret terhére, de a következő évi keret terhére megpróbáljuk biztosítani. Tehát mindenképpen arra törekszünk mi is, hogy minden finanszírozott gyermek után a támogatás meglegyen.

A tervekről a következő években mindenképpen egyeztetést szeretnénk mi is a Köznevelésért Felelős Államtitkárság részéről a nemzetiségi önkormányzatokkal. Ugyanis azt, hogy a keretünk fix és a létszámok folyamatosan változnak, ezt mi nem tudjuk kezelni. Tehát mindenképpen szeretnénk afelé elmenni, hogy esetleg egy fix támogatási összeg kerüljön bele a köznevelési szerződésbe, de erről mindenképpen államtitkári szinten kell egyeztetni.

Elhangzott egy olyan kérdés, felvetés, hogy a minimálbér emelését miért nem követi a köznevelési szerződés, amely lényegében öt évre van maximálva. A minimálbér-növekedést a költségvetési törvényben az átlagbéalapú támogatás leköveti. Ugye, nekünk a humán sorunkon, ahonnan a forrásokat biztosítjuk az átlagbéalapú támogatásra, ez a köznevelési célú humán szolgáltatási és működési támogatás fejezeti kezelésű előirányzatunk, ez mindig leköveti a minimálbér-változásból adódó módosításokat, és a működési támogatás is ott van a nemzetiség önkormányzatoknak. Tehát ezt a két támogatási jogcímet a költségvetési törvény kezeli, minden inflációkövető, és minden minimálbér- és garantáltbérminimum-növekményt ebben kezel a Pénzügyminisztérium. Ez az, ami a Kincstáron keresztüli keretle hívással történik.

A többletforrásigényekkel kapcsolatban még annyit, hogy mi már az adott évi támogatási keretet év elején igyekszünk felosztani, erről folyamatosan egyeztet a Köznevelésért Felelős Államtitkárság, és meg is kerestük az érintett önkormányzatokat az igényekkel kapcsolatban. Az igények beérkeztek, ezen igények figyelembevételével készült nálunk az előterjesztés. Most összegekről azért nem szeretnék beszélni, mert amíg nincs róla döntés, addig nincs arra felhatalmazásom, hogy én erről beszéljek, viszont elég jelentős nagyságú növekményt terjesztettünk a kormány elé. Tehát amennyiben az elfogadásra kerül, akkor a következő ötéves ciklusra egy jelentősen növelt összeget tervezünk biztosítani a nemzetiségi önkormányzatoknak.

Azt hiszem, minden kérdésre válaszoltam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Időközben még Hollerné Racskó Erzsébet elnök asszony jelezte, hogy szót kér. Parancsoljon, elnök asszony! Megadom a szót.

További észrevételek

HOLLERNÉ RACSKÓ ERZSÉBET elnök (Országos Szlovák Önkormányzat): Köszönöm szépen. Kicsit visszautalva arra, ami itt elhangzott: mi nagyon örültünk az év elején annak, amikor megkerestek bennünket azzal, hogy kezdjük el az év végén lejáró köznevelési megállapodások előkészítését. Valóban, úgy gondolom, ez egy nagyon fontos lépés volt. S amit Alexov Lyubomir szószóló úr is mondott, ugyanolyan fontosnak tartanánk, hogy ha valóban sor kerülne még a szerződések megkötése előtt külön mindenkivel egy egyeztetésre, hiszen úgy gondolom, vannak olyan kérdések, problémák, amelyek ugyanazon a módon kezelhetők az egyes közösségek esetében, és vannak olyanok, amelyek valószínűleg nem.

Nekem lenne egy olyan felvetésem, nem tudom, hogy erre van-e reális esély, mivel nem tudjuk, hogy mikor kerülhet sor a következő öt évre a szerződések megkötésére, hogy nem lehetne-e az, hogy automatikusan meghosszabbodjon addig a jelenleg hatályban lévő szerződés, és így az átmeneti finanszírozást biztosítaná az első negyedévre, mondjuk, vagy az első két hónapra a korábbi szerződés. Tudatában vagyok annak, hogy ez nem minden közösség esetében és nem minden problémára jelent megoldást, de legalább részben fedezni tudnánk azokat a költségeket, amelyek januárban és februárban is felmerülnek.

Valóban, ahogy Paulik szószóló úr mondta, mivel üres a kassa, mert elköltjük az előző évi támogatásainkat, akár a fenntartó önkormányzatok számára is likviditási gondokat jelenthet az iskolák finanszírozása. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök asszonynak. Időközben jelezte Alexov Lyubomir szerb szószóló úr, hogy szót kérne. Megadom a szót.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Elnézést kérek, hogy kétszer szólok, csak reagálni szeretnék röviden a főosztályvezető asszony által elmondottakra. Mi ezt természetesen tudjuk, hogy az átlagbér meg egyéb módon finanszírozzák ezeket a minimálbér és egyéb problémákat, mindazonáltal egy dolog mellett mindig elsiklunk, hogy a számunkra előírt törvényi kötelezettségek és a kincstári gyakorlat nincs összhangban, ugyanis nekünk bármelyik intézmény esetén elő van írva, ha nyolc, tíz, akárhány gyerek van, hogy egy óvodai csoportba hány óvónót, hány dadát, milyen személyzetet kell biztosítanunk, viszont a Kincstár szépen fenntartónként összeszámolja, hány gyerek, erre ennyi óvónő jár - és most elnézést, hogy az óvodai példát mondom -, és nem foglalkozik azzal, hogy az egyik óvodai csoport Battonyán van, a másik Szegeden, a harmadik, urambocsá!, Lóréven vagy Budapesten. És nekünk itt egy komoly finanszírozatlan létszám keletkezik fenntartónként. És minél több intézményünk van, ami nyilván nekünk célunk, annál rosszabbul jár a fenntartó, mert ezeket a pénzeket valahonnan elő kell teremteni, hiszen nem mondhatjuk azt, hogy a battonyai óvónő jöjjön, és a maradék két óráját dolgozza le Lóréven vagy bárhol máshol. Tehát itt komoly problémák jelentkeznek. Arról nem is beszélve, hogy főleg a technikai dolgozóknál egyszerűen nem lehet tartani a törvényi létszámokat, olyan alacsonyok. És ott is többletforrásigények jelentkeznek. Ezért mondtam én azt, hogy ezekre is gondolni kell, nem azért, mert nem vagyunk tisztában a finanszírozás egyéb módjaival. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a kollégáimat, hogy van-e valakinek még kérdése, észrevétele. *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nincs, megadom főosztályvezető asszonynak a szót a válaszára.

Jordán Zsuzsanna válasza

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm. A kincstári finanszírozással kapcsolatban: a PM az illetékes a Magyar Államkincstárnál. Tény és való, hogy a finanszírozási rendeletet, az Nkt. végrehajtási rendeletét közösen szoktuk kezelni. Én ezt a problémát mindenképpen továbbítom. Sokszor nekünk is problémát okoz, hogy fenntartónként van nyilvántartva és nem intézmények szerinti bontásban, de ezt mindenképpen továbbítom, erre ennyit tudok most mondani.

A szerződés módosítással kapcsolatban annyit, hogy nekünk az előző ötéves időszakra van miniszter úrtól egy éven túli kötelezettségvállalásunk. Ahhoz, hogy ezt a szerződést mi módosítsuk, ahhoz ismét miniszter úrhoz kell mennünk. Ahogy az elején is mondtam, az megoldható, hogy amíg nincs döntés, addig a következő ötéves ciklusra is megkötjük a köznevelési szerződést, elindítjuk miniszter úr felé az éven túlit, de változatlan feltételekkel, mint ahogy eddig, viszont a következő módosítás, amennyiben a kormányhatározat kihirdetésre kerül, és megvan a többletforrás összege, onnantól egy újabb éven túli módosítás, amivel a január, február finanszírozott lenne köznevelési szerződéssel, de változatlan összeggel, tehát a mostani összeggel megegyezően, akkor még nem lenne biztosítva a többletforrás. Tehát amennyiben ez az igény, és tényleg most időben elhúzódik a határozat kihirdetése, én

ezt tolmácsolom államtitkár úr felé, és akkor egy szerződésmódosítást... vagy nem is szerződésmódosítást, az új ötéves szerződés megkötését elindíthatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a választ. Kérdezem, hogy van-e valakinek kérdése még esetleg. *(Nem érkezik jelzés.)* Úgy látom, hogy nincs. Akkor mindenkinek megköszönöm a kérdésfelvetéseket, főosztályvezető asszonynak pedig a válaszokat. Nagyon bízom abban az összes intézményfenntartó nemzetiségi önkormányzat nevében, hogy egyrészt egy előzetes egyeztetés történik az országos önkormányzatok elnökeivel, illetve egyáltalán az intézményfenntartókkal. Illetve abban is nagyon bízom, és ezt nagyon kérem is, hogy a köznevelési megállapodások megkötése időben ne akadályozza a rugalmas munkavégzést, illetve egyáltalán az iskolák működését. És ha lehetséges, akkor feladatot szeretnénk finanszíroztatni és nem tanulólétszámokat, hiszen a tanterembe a pedagógusnak akkor is be kell mennie, ha adott esetben abban az évben éppen csökkent a tanulólétszám.

Nagyon köszönöm főosztályvezető asszonynak, hogy meghallgatott minket. Kérem, hogy tolmácsolja a kéréseinket és a problémáinkat. Bízom abban, hogy januárban már eredményesen tudunk a következő tanév elé nézni, illetve nem a következő tanév, hanem a költségvetési év elé, mert a finanszírozás nem tanévre, hanem költségvetési évre vonatkozik. Köszönöm szépen.

JORDÁN ZSUZSANNA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma):
Én is köszönöm szépen.

ELNÖK: Miután a napirendi ponthoz több kérdés nem érkezett, ezt a napirendi pontot lezárom. Köszönöm szépen. *(A meghívottak távoznak az ülésről.)*

Tájékoztató a nemzetiségi közgyűjtemények, nemzetiségi múzeumok, könyvtárak, tájházak helyzetéről

Elnöki bevezető

Munkánkat a 2. napirendi pont megvitatásával folytatjuk. Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 4. §-a szerint mindenkinek joga van, hogy megismerhesse a kulturális javakat és ezek jelentőségét a történelem alakulásában, a nemzeti, nemzetiségi önismeret formálásában, valamint az ezek védelmével kapcsolatos ismereteket a muzeális intézmények tevékenysége, a könyvtári szolgáltatások, az oktatás, a közművelődés, az ismeretterjesztés, a sajtó és a tömegtájékoztatás útján.

A társadalom közös érdeke a nemzeti, nemzetiségi, kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődési igények, a személyi, szellemi, gazdasági feltételek javítása, a polgárok életminőségét javító értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése, amely törekvés a kulturális alapellátás rendszerében testesül meg.

A nemzetiségi közgyűjtemények, múzeumok, tájházak célja az adott nemzetiség történelmi, egyháztörténelmi, néprajzi és egyéb sajátos kulturális értékeinek gyűjtése, őrzése, tárolása, gondozása, kiállítása és bemutatása. Jelentős kultúráközvetítők, tudományos kutatás, oktatás, ismeretterjesztés és a szórakoztatás formájában hidat képeznek múlt és jelen között.

Ezek az intézmények a nemzetiségi anyanyelv ápolásában, az identitás megőrzésében is szerepet játszanak erre irányuló programok szervezése révén, tükrözik egy-egy adott település saját múltjához való viszonyulását; a hagyományőrzés mellett részt vesznek a múlt és a jelen eseményeiről folytatott diskurzusban.

A múzeumokat, tájházakat gyakran a legelkötelezettebb hagyományőrök vezetik. Létrehozásukban a helyi nemzetiségi közösség vezető személyiségei mellett a nemzetiségi óvodapedagógusok, pedagógusok is kezdeményezőként lépnek, léphetnek fel.

A tárgyak, emlékek helyi gyűjtése, a múzeumok, tájházak szépítése, gondozása erősíti a közösségi emlékezést, a lokális identitást, és kohéziós erőt jelentenek. Fontosak a nemzetiségi oktatás szempontjából, hiszen az óvodás gyermekek és a diákok így testközelből tapasztalhatják meg őseik mindennapjait, életmódját, múltját, értékét vagy éppen kortárs művészek alkotásait, szerezhetnek kézzelfogható élményeket. Nem utolsósorban meg kell említeni az intézmények turisztikai jelentőségét is. Célközönségünk tehát kettős: egyrészt a helyi közösség tagjait szólítja meg, másrészt a különböző településekre látogatókat. A nemzetiségi közgyűjtemények, különösen is a múzeumok, tájházak nemcsak a nemzetiségi közösség számára fontosak, de megismerésük a többségi társadalom tagjai számára is célszerű, hiszen az együttélés feltételezi azt is, hogy a körülöttünk élő többségi társadalom tagjai és a más nemzetiséghez tartozók is jól ismerhessék az őshonos magyarországi nemzetiségek történelmi múltját, kultúrájukat, melynek révén minden állampolgár elfogadóbbá válhat a nemzetiségekkel szemben is.

Tisztelettel felkérem Kruzsainé Herter Anikót, az Emberi Erőforrások Minisztériuma kulturális fejlesztésekért és finanszírozásért felelős helyettes államtitkárát, tájékoztassa az albizottság tagjait a nemzetiségi közgyűjtemények, a nemzetiségi múzeumok, tájházak és könyvtárak helyzetéről. Megadom a szót helyettes államtitkár asszonynak.

Kruzsainé Herter Anikó tájékoztatója

KRUCSAINÉ HERTER ANIKÓ helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Nagyon szépen köszönöm. Nagyon sok szeretettel köszöntök mindenkit. Engem ért az a megtiszteltetés, hogy a bizottság tagjait és a jelenlévőket tájékoztathassam a nemzetiségi közgyűjtemények és közművelődés területén végzett feladatokról.

Tájékoztatómat szakterületenként szeretném megtenni; először a múzeumokkal kapcsolatos feladatellátásról szeretnék tájékoztatást adni. Államtitkárságunknak kiemelten fontos a nemzetiségi terület támogatása, és nagyon fontos, amit elnök asszony itt már elmondott a bevezetőjében, ezeknek az identitásformáló tárgyaknak a gyűjtése, megőrzése, a kulturális értékek továbbadása. A magyarországi nemzetiségek tárgyi emlékeinek gyűjtésével elsősorban a Néprajzi Múzeum, valamint a Szabadtéri Néprajzi Múzeum, a Szentendrei Skanzen foglalkozik. Számos egyházi gyűjteményben találhatunk nemzetiségi tárgyakat, megyei hatókörű városi múzeumok és települési fenntartású muzeális intézmények is foglalkoznak nemzetiségi tárgyak gyűjtésével. A szentendrei múzeum különböző tájegységeiben a német, horvát, szlovák, cigány/roma, ruszin, görög épületek, tárgyak, dokumentumok is megtalálhatók. Gazdag szakrális anyaggal rendelkezik a miskolci Magyar Orthodox Egyházi Múzeum, a szentendrei Szerb Egyházi Múzeum és a kecskeméti Görög Ortodox Egyházművészeti Gyűjtemény. Ebből látható, hogy fenntartótól függetlenül nagyon fontos a nemzetiségi élet fenntartása és életben tartása a muzeális értékek megőrzésén keresztül. A Budai Szerb Ortodox Egyházmegye fenntartásában működő szentendrei Szerb Egyházi Múzeum

anyagából 2015-ben Pécsen az új szerb ortodox kápolna építésével egyidejűleg a régi imaházban regionális egyházművészeti gyűjteményt nyitottak meg.

Az Országos Szlovák Önkormányzat tervei között szerepel a magyarországi szlovákok múzeuma költségvetési szervként történő alapítása. Ez is egy fontos jelzés a nemzetiségek számára, hogy költségvetési szervként szeretnék továbbműködtetni az intézményt. A költségvetési szervi működési forma valahogy a köztudatban azt jelenti, hogy egy stabilabb, kiszámíthatóbb gazdálkodást biztosít ennek az intézménynek. Az önálló múzeumot a pesti szlovák evangélikusok egykori templomában kívánják létrehozni, amelyet a közgyűlés nemrégiben országos jelentőségű magyarországi szlovák emlékhellyé nyilvánított.

A nemzetiségi bázisintézményeket is meg kell említeni, amelyek olyan muzeális intézmények, amelynek alapfeladatai körében szerepel a nemzetiségi feladatellátás, vagy amelynek állományában nemzetiségi nyelvű vagy nemzetiségre vonatkozó kulturális javak 25 százalékot elérő arányban találhatók. A kultúráért felelős miniszter a működési engedély kiadására irányuló eljárás során minősítheti nemzetiségi bázisintézménynek a muzeális intézményt.

A bajai Türr István Múzeum a gyűjtőterületén élő sváb, bunyevác, szerb, horvát nemzetiségekre vonatkozóan működik nemzetiségi bázisintézményként. A múzeumban közel harmincéves múltra tekint vissza a Duna-Tisza közti nemzetközi néprajzi nemzetiségtudományi konferencia. Azt gondolom, önök előtt ez egy ismert rendezvény.

A mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum nemzetiségi bázisintézményként országos gyűjtőkörrel rendelkezik. Mindhárom délszláv, a szerb, horvát, szlovén nemzetiség történetének és néprajzának kutatására és bemutatására törekszik. A gyűjteményben a nemzetiségekre vonatkozó kulturális javak aránya meghaladja a 70 százalékot.

2013. január 1-je óta a Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiség Gyűjtemény intézményét Szentgotthárd város önkormányzata tartja fenn, a Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum tagintézményeként. A gyűjtemény szlovén bázisintézmény, három állandó kiállítása a szlovén népi élethez kötődik. A Szentgotthárd környéki szlovének életmódját mutatja be a gerencserek és a látványraktár gyűjteményén keresztül.

2015 óta a múzeumok teljesítményértékelésének szempontjai között megjelennek a nemzetiségi feladatellátás szempontjai. Azt gondolom, ezt nem lehet kellőképpen hangsúlyozni, milyen nagyon fontos, hogy a nemzetiségek a múzeum életében megjelenjenek, és anyanyelvükön hozzáférhessenek a kulturális javakhoz.

A közönségkapcsolati feladatellátás terén szakmai mutatóként jelenik meg a nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok és programokon részt vevők száma, a múzeum dolgozói által jegyzett magyar és idegen nyelvű tudományos kiadványok, publikációk, kifejezetten a nemzetiségi nyelvű kiadványokra fókuszálva.

A kiállítási tevékenység keretében szakmai mutató méri a nemzetiségek anyaországában megrendezett kiállítások számát és a látogatószámot.

Most néhány szót szólnék a tájházakról. A magyarországi tájházak száma európai viszonylatban is jelentős. Működtetőjük többnyire valamilyen önkormányzat, esetleg civil szervezet vagy magánszemély. Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy megjelennek a fenntartók között a magánszemélyek is, tehát igazából a nemzetiségi érzelmű emberek fontosnak tartják, hogy az általuk képviselt nemzetiségi hagyományok továbbéljenek. A magyarországi nemzetiségekhez köthető tájházak több mint fele a budaörsi német, míg 25 százaléka szlovák anyagot őrző, bemutató intézmény. Természetesen van horvát, román, szerb, szlovén, roma és kis nemzetiségi, lengyel, ruszin, ukrán, örmény kiállító hely is, amely azonban kisebb számban jelenik

meg. Fenntartójuk legtöbb esetben a helyi önkormányzat, helyi nemzetiségi önkormányzat. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum kiemelt szakmai feladatai között szerepel a tájházak szakmai fejlesztésével, kulturális és turisztikai szerepük erősítésével kapcsolatos módszertani feladatok koordinálása.

Néhány számadatról is szeretném önöket tájékoztatni. A minisztériumban a 2020-as évekig működött az úgynevezett Kubinyi Ágoston-program, amely kifejezetten a múzeumok támogatására szolgáló elkülönített keret volt, és pályázat formájában lehetett támogatáshoz jutni. 2019-ben nemzetiségi területre vonatkoztatva összesen 10 millió forintos támogatást nyert el hat támogatott; 2020-ban ez a támogatás 10,7 millió forintra emelkedett, és összességében öt támogatott kapott támogatást ebből a keretből. Sajnos 2021-ben a költségvetési törvény már nem biztosította a Kubinyi Ágoston-program folytatását, azonban a Nemzeti Kulturális Alap keretén belül megalakult a „Magyar géniusz” program, amire biztatom önöket, hogy figyeljék a pályázati felhívásokat és nyújtsák be pályázati kérelmüket. A Nemzeti Kulturális Alap keretein belül létrejött egy elkülönített kollégium, amely kifejezetten a múzeumok támogatására vonatkozó kérelmekről fog dönteni, ennek keretében mintegy 3 milliárd forint áll rendelkezésre. Biztatom önöket, hogy nyújtsák be a területek a pályázati kérelmeket.

Most szeretnék a könyvtári és levéltári területről egy rövid tájékoztatást adni. A nyilvános könyvtárak a feladataikat a nemzetiségi lakosság számára is ellátják, ami szerintem természetes folyamat. A mindenkit megillető jog érvényesítését a könyvtári szolgáltatásokra vonatkozóan is a kulturális törvény biztosítja, mely szerint a nyilvános könyvtárak biztosítják, hogy mindenki által használhatók legyenek és ingyenesek legyen a könyvtári ellátási szolgáltatások.

A minisztérium rendelete alapján a nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzat is igénybe veheti a megyei hatókörű városi könyvtárak szolgáltatásait, megállapodás alapján, annak érdekében, hogy megfelelő kínálatú és minőségű könyvtári szolgáltatásokat biztosítson a nemzetiségi lakosság számára.

A nemzetiségi gyűjteményt fenntartó könyvtárak aktívan jelen vannak a nemzetiségi közösségek kulturális életében. A könyvek, a gyűjtemény mellett, nemzetiségi kulturális programokkal járulnak hozzá a kulturális értékhez való hozzáféréshez, az identitástudat megéléséhez, ezzel párhuzamosan támogatják a kölcsönös megismerést, a kultúrák közötti párbeszédet. A nemzetiségi alkotóknak nyilvánosságot biztosítanak, író-olvasó találkozók megszervezésével, kiállítások formájában történő bemutatkozás lehetőségével.

A nemzetiségi törvény szerint az anyanyelvű könyvtári ellátást az Országos Idegennyelvű Könyvtár a megyei hatókörű városi könyvtárak és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtáron keresztül látja el.

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár egy reprezentatív nemzetiségi gyűjteménnyel rendelkezik, amely magában foglalja a hazai 13 nemzetiség szépirodalmát, szakirodalmát, zenéjét. Az állományában lévő nemzetiségi dokumentumok száma több mint 85 ezer. Ezt kiegészíti a vonatkozó magyar és angol nyelvű szakirodalom.

A nemzetiségi gyűjtemény az anyanyelvű művelődés mindig rendelkezésre álló alapja, könyvtárközi kölcsönzés segítségével bárki számára elérhető, hozzáférhető. A könyvtárban rendszerezetten, egységes formátumban, lehetőség szerint digitális változat mellett papírváltozatban is megőrizve találhatóak a hazai kiadású nemzetiségi folyóiratok.

A könyvtár munkatársai jelenleg kilenc nemzetiségi nyelven nyújtanak tájékoztatást, segítséget az érdeklődőknek akár telefonon, akár elektronikus úton.

Törekszünk arra, hogy a nemzetiségi területen dolgozó munkatársak a nemzetiségi közösségek tagjai közül kerüljenek ki. Ahol ez nem kivitelezhető, fontos, hogy a nyelvterületet gondozó munkatárs jól ismerje az adott nyelvet, a kultúrát, a közösséget. Ezek a szolgáltatások a nemzetiségi anyanyelvek használatát támogatják, ösztönzik, biztosítják az anyanyelvű információszerzés lehetőségét.

Most kitérnék a közművelődési és alkotóművészeti területre. A nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában 2020. évi statisztikai adatok alapján hét közművelődési intézményt tartott fenn önkormányzat, egy közösségi színteret és 70 egyéb szervezetet.

Az önkormányzatok településükön nemzetiségi programokat, eseményeket, elsősorban nemzetiségi találkozót, művészeti alkalmakat rendeznek, de nem tartanak fenn külön intézményt, épületet, hanem a település közművelődési intézménye ad otthont a programoknak.

A klubok, körök, szakkörök, azaz a közösségek összefogják a különböző életkorúakat, és elsősorban a nemzetiségi nyelv gyakorlása szerepel programjainkban, jelentős taglétszámot vonzanak, a képzések is elsősorban a nyelvi képzésre koncentrálnak a nemzeti identitás kifejezésekként, és nagy számú érdeklődőt vonzanak. Érdemes figyelni a kiállítások, műsorok, rendezvények alkalmainak számára, legjelentősebbek az úgynevezett közösségi rendezvények, amelyek a nemzetiségek találkozásainak adnak alkalmat, 108 rendezvény több mint 11 ezer látogatót vonzott.

Jelentős számúak a művészeti események és a szórakoztató rendezvények is.

El kell mondanom, hogy 59 ezer látogatót vonzottak a különböző rendezvények, és ennek keretében valósult meg a nemzetiségi ismeretterjesztés; a táboroztatás, a rendezvények által a települések életében különlegesen szép és érdekes hagyományápoló nemzetiségi alkalmakkal jelentek meg a közművelődési intézmények.

Néhány gondolatot mondanék még valamennyi területet érintően. Nehéz időszakon vagyunk túl, azt gondolom, hogy az elmúlt közel két esztendő nehéz feladatot rótt mindannyiunkra - itt a Covidra utalok -, így a közgyűteményi, közművelődési területen dolgozó kollégák igyekeztek elektronikus úton, online módon biztosítani a nemzetiségi területre vonatkozó értékek eljuttatását, mert nagyon fontos, hogy az aktív élet, az aktív kapcsolattartás élő maradjon. A kulturális értékek továbbadása valamennyi intézményünk számára és kifejezetten a kulturális államtitkárság számára is fontos. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

Kérdések, észrevételek, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár asszony tájékoztatóját. Kérdezem az albizottság tagjait, van-e kérdésük, észrevételük, hozzáfűznivalójuk első körben, aztán mindenki másnak is majd. *(Nem érkezik jelzés.)* Senkinek. Kérdezem a bizottság tagjait és a vendégeket is, hogy esetleg kérdéssel, megjegyzéssel élnek-e. *(Jelentkezés.)* Megadom a szót Hollerné Racskó Erzsébet elnök asszonynak... *(Jelzésre:)* Bocsánat! Elnök úr átengedte elnök asszonynak az elsőbbséget. Tessék parancsolni!

HOLLERNÉ RACSKÓ ERZSÉBET elnök (Országos Szlovák Önkormányzat): Köszönöm szépen a szót. Itt elhangzott, hogy a tájházak, gyűjtemények között elég nagy a szlovák tájházak, gyűjtemények aránya. Az elmúlt évek során a kollégák, akik ezzel a területtel foglalkoznak a Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézetében, felhívták a tájházakat fenntartó, működtető önkormányzatok, szakemberek figyelmét a Kubinyi Ágoston-programra, és azt gondolom, fontos információ lesz, hogy van valami helyette. Ugyanakkor szeretném jelezni annak fontosságát, hogy egy szisztematikus és jól követhető szakmai támogatási program legyen elérhető, ugyanis ezeknek a

gyűjteményeknek a működtetésében nagyon gyakran laikusok vesznek részt, és számukra nehezen követhető a gyakran változó különböző támogatási formák és egyéb szakmai támogatási formáknak a változása. Ezért szeretném kérni, hogy amennyiben lehet, valamiféle állandóságot belevinni ebbe a rendszerbe, az nagyon sokat segítené, én úgy gondolom.

Amit kérdésként is szeretnék megfogalmazni: mint mondtam, nagyon sokszor laikusok végzik ezeknek a gyűjteményeknek elsősorban az összegyűjtését, de később a gondozását is. A korábban működő rendszerben a megyei fenntartású múzeumokban dolgozó szakemberek nagyon sokat segítettek a szakmai támogatásukban ezeknek a gyűjteményeknek. Jelenleg múzeumi területen ez a rendszer nem működik, városi fenntartásba kerültek a korábban megyei múzeumok, a mi esetünkben konkrétan Békéscsabán a Munkácsy Mihály Múzeum, és esetlegessé vált ez a szakmai támogatás. Ha van olyan szakember ezekben a múzeumokban, akiknek van nemzetiségi kötődése, akkor folytatódik ez a szakmai támogató munka, egyébként pedig szépen lassan elhal. Szeretném felhívni a figyelmet erre a problémára, és kezdeményezni szeretnék egy egyeztetést vagy beszélgetéssorozatot arra vonatkozóan, hogyan oldható meg ez a probléma, mert úgy gondolom, hogy ez a többi közösség számára is nagy segítséget jelentene.

Ami a szlovák közösséget illeti: a mi tapasztalatunk az múzeumi területen, hogy nagyon sok szlovák vonatkozású anyag van a raktárakban, amiket nem lát senki. Mi kidolgoztunk egy elképzelést arra vonatkozóan, hogyan lehetne ezeket az anyagokat kihozni a raktárakból, és megmutatni, de ehhez mindenképpen szakmai segítségre és természetesen az Emberi Erőforrások Minisztériuma olyan értelmű támogatására is lesz szükség, hogy nyilván ez majd engedélyhez kötött lesz, hogy például a levéltárakban vagy a múzeumokban, a raktárakban lévő anyagot mi egy-egy kiállítás erejéig kikölcsönözzük, és ennek a feltételeit közösen megteremtjük. Ebben szeretném kérni a segítségüket majd.

És egy kérdésem is lenne: arra lennék kíváncsi, hogy az Országos Idegennyelvű Könyvtárban nemzetiségidokumentum-beszerezésre jelenleg éves szinten milyen összeg áll rendelkezésre, illetve hogy történt-e az elmúlt években emelkedés ezen a téren. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök asszony javaslatát. Az egyik közülük egyébként az én javaslatom is lett volna, úgyhogy találkoznak itt a dolgok. Megadom a szót Ritter Imre elnök úrnak.

RITTER IMRE német nemzetiségi képviselő: Köszönöm szépen. Örülök, hogy elnök asszony megelőzött a felvetésben, mert én leírtam majdnem ugyanezeket. Ami nagyon lényeges, hogy természetesen nagyon fontosak a különböző pályázatok, szakmai programok és a többi, de most már évek óta többek között a parlamenti képviselet által biztosított nemzetiségi keretektől jelenleg is novemberben szerintem közel három tucat olyan egyedi támogatás lesz, ahol helyi nemzetiségi önkormányzatok vagy egyesületek által vásárolnak tájházat, faluházat, felújítják ezeket, komoly gyűjtemények alakulnak ki. Jelenleg is én tudok legalább öt-hat olyan helyi fenntartású gyűjteményről, amelyek a hivatalos intézményi megalakulást készítik elő. Ennek egy csomó törvényi előírása, feltétele van. Egyszerűen rendszerszinten meg fog jelenni az az igény, hogy a legjelentősebb nemzetiségi tájházaknak, faluházaknak, Heimatmuseumnak, gyűjteményeknek legyen működési támogatása. Csak egy példát hadd mondjak: Budaörsön a Heimatmuseum 15 éven keresztül Budaörs város fenntartásában volt, a pincében 1,80 magasan állt a víz, Budaörs egyik legnagyobb pincéje volt. A múzeum körülbelül háromhetente egyszer volt kinyitva. Azoknak a

képfestő ruháknak, ahova odasütött a nap, tiszta fehér volt a hátuljuk. Tehát egy bezárt múzeum volt, amíg a helyi nemzetiségi önkormányzat nem vette át, és ha nem úgy vettük volna át, hogy ennek annak idején több mint 20 milliós, ma már mintegy 40 milliós éves támogatása van, akkor egészen biztos, hogy nem lett volna tavaly az év múzeuma, egészen biztos, hogy nem tudna segítséget adni más tájházaknak, egészen biztos, hogy nem lehetett volna bevonni a nemzetiségi oktatás-nevelésbe, tematikus órák nyújtásával, és a többi. De ehhez kell egy rendszerszintű támogatás, egy folyamatosság, többek között a személyi feltételek biztosítására, mert ráadásul ez a nemzetiségi gyűjteményeknél, tájházaknál nem olyan, hogy majd jön egy népművelő, egy muzeológus, vagy egyik elmegy, jön a másik, mert ha valaki nem ismeri a nemzetiségek történetét, múltját, kultúráját, nyelvét, az nem kompatibilis egy olyannal, aki ezt ismeri. Tehát nem véletlenül hajtottuk mi már jóval a kulturális államtitkárság, a minisztérium előtt, hogy ne legyenek közalkalmazottak a kulturális munkások, mert nálunk ez még sokkal égetőbb probléma volt, hogy nem lehet többet fizetni nekik, mint sok más területen, ahol ha megvan a végzettség, ott bármikor lehet cserélni embereket.

Tehát a dolog lényege az, hogy mi nagyon örülünk a pályázati rendszerű támogatásoknak, és ezek nagyon fontosak, de arra fel kell készülni, mi is fogunk erre lehetőséget keresni és előterjesztést tenni, hogy legalábbis a helyi gyűjtemények meghatározó tájházai egy rendszerszintű működési támogatást kapjanak, amivel folyamatosan nyitott múzeumok lehetnek, amivel a meghatározó muzeológusokat, szakembereket, nemzetiségi szakembereket meg lehet tartani. Egy pályázatból nem lehet úgy szerződést kötni, hogy most hat hétig vagy hat hónapig van rá szerződésed, aztán majd nem tudjuk, mikor lesz megint. Azt gondolom, ez különösen azoknál a nemzetiségeknél, akik nagyobb számú tájházzal, múzeummal rendelkeznek, ezt természetesen részmunkaidőben itt-ott lehet nagyon hatékonyan, jól használni; a kisebbeknél meg létkérdés, hogy megmaradjanak a még meglévő helyi gyűjtemények és tájházak.

Ebben kérek majd tehát egy közös együttgondolkodást és segítséget. Mert az, hogy megvegyünk egy tájházat, felújítsuk, berendezzük, többnyire egyszeri támogatásokkal és pályázatokkal működik, de a folyamatos üzemeltetés nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úrnak. Most ismét egy olyan téma került elő, amelyet magam is fölvettem volna. Rónay Ewa asszonynak adom meg a szót, a lengyel szószólónak.

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. A kérdésem ahhoz kapcsolódik, amit Ritter Imre képviselő úr mondott a tájházakról. A végén azt mondta, hogy a kis létszámú nemzetiségeknél ez létkérdés. Természetesen nálunk is az a probléma, hogy mi, lengyelek is kis létszámúak vagyunk, és nekünk egyetlen ilyen tájházunk van jelenleg, de volt korábban még másik is. Szintén elhangzott, hogy magánszemély tulajdonában is állhatnak ezek, nálunk egy ilyen volt, az úriember saját forrásból létrehozott egy ilyen tájházat, de később már nem tudta finanszírozni az üzemeltetést. Ráadásul egy olyan nagyon jó helyen volt, ahol, azt mondanám, hála istennek, jártak turisták, tehát nyitva kellett tartani, takarítani kellett, ezért valakinek fizetni. Egy darabig, ameddig tudta, az országos önkormányzat finanszírozta, de utána már nem lehetett, és be kellett zárni. A gyűjtemény egy része átment a másik tájházba, nem tudom, mennyire és hogyan lehet ott bírni finanszírozással. A kérdés tehát az, hogy ha valaki magánszemélyként üzemeltet egy tájházat, akkor milyen jellegű támogatásra, finanszírozásra lehet számítani.

S vannak még a tájházaknál kisebb gyűjteményhelyek, az emlékszobák. Nálunk is van, ha jól tudom, most megint csak egy emlékszoba; nem mi üzemeltetjük, hanem egy helyi önkormányzat Bogláron. De korábban másik városban nálunk is volt egy emlékszoba egy múzeumban, amire a múzeum később azt mondta, hogy sajnós nem tudja finanszírozni - nem tudom, mi volt a probléma ezzel az egy szobával, de az történt, hogy le kellett zárni. A kérdésem tehát itt is az, hogy ha lesznek vagy tudunk kis helyeken emlékszobákat létrehozni, mert tudjuk, hogy vannak gyűjtemények, milyen jellegű állami, szintén nemcsak pályázati, hanem biztos támogatásra lehet számítani.

S még egy dolgot szeretnék megkérdezni. Nem tudom, idetartozik-e, erről nem volt szó; ha nem, akkor elnézést: a temetőkről szeretnék kérdezni, hiszen a temető is egyfajta múzeumi hely, csak nem egy épületben. Volt itt nálunk egyszer az ombudsmanhelyettes asszony, és azt mondta, hogy készül vagy készülni fog egy gyűjtemény a nemzetiségi temetőkről, és utána lesz majd egy következő lépés. Nem tudom, hogy ezzel most hogyan állunk, és mi a terv, ha egyáltalán idetartozik ez a kérdés. *(Jelzésre:)* Nem, jó. Köszönöm szépen, akkor elnézést.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót válaszára helyettes államtitkár asszonynak.

Krucseiné Herter Anikó reflexiói

KRUCSAINÉ HERTER ANIKÓ helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Nagyon szépen köszönöm. Rögtön a temetők kérdésére térnék ki: ez nem a kulturális ágazat irányítása és felügyelete alá tartozik, tehát erre a kérdésre sajnós nem tudok választ adni.

Ha a kérdéseket összefoglalhatom, a három kérdező kérdései elsősorban a stabil támogatás köré épültek. Igazából valamennyi kérdező joggal kérdezi azt, hogy van-e olyan stabil működési támogatási rendszer, amely a meglévő nemzetiségi intézmények működtetésére, fenntartására rendelkezésre áll. Sajnós el kell mondanom, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma nem rendelkezik önálló, úgynevezett fejezeti kezelésű előirányzattal, amely kifejezetten nevesítené a nemzetiségi kulturális intézmények működésének, fenntartásának támogatását, így csak pályázati úton lehet támogatásokhoz jutni.

A Kubinyi Ágoston-program volt még korábban egy olyan lehetőség, amely támogatást nyújtott. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma küzdött, hogy ez a programsorozat stabil maradjon, megmaradjon, az intézmények számára hozzáférhető legyen, azonban a jelenlegi gazdasági helyzet nem tette lehetővé, hogy 2021-ben is megmaradhasson ez a programsorozat. Én azt gondolom - elnök asszony kérdésére reflektálva -, ez lett volna a kiszámíthatóság, ha a Kubinyi Ágoston-program a továbbiakban is megmarad, és elérhetővé válik az intézmények számára.

Annak érdekében, hogy a múzeumi terület ne essen el támogatási lehetőségtől, született meg a gondolat, hogy a Nemzeti Kulturális Alap keretein belül jöjjön létre ez a „Magyar Géniusz” program, ami kicsit talán át tudja venni a Kubinyi Ágoston-program feladatait, és támogatást tud nyújtani.

Elnök úr kérdésére reagálva, hogy rendszerszintű támogatásra lenne szükség az újonnan létrejövő intézmények személyi és működési feltételek biztosításával kapcsolatban: én azt szeretném kérni, hogy ebben gondolkozzunk közösen, én felajánlom a segítségemet és a lehetőséget arra vonatkozóan, hogy készítsünk erre a kormány számára egy előterjesztést, mutassuk be a nemzetiségi intézmények helyzetét, mutassuk be, hogy hány olyan új intézmény jön létre, aminek a fizikai valója létrejön, de a működési, fenntartási, személyi feltételeket a fenntartó önkormányzat vagy a fenntartó egyház nem tudja biztosítani. Én nagyon szívesen partner vagyok abban,

hogy ezt az előterjesztést a kormány számára benyújtsuk, de ehhez természetesen kérem az önök segítségét is.

Én azt gondolom, hogy ezzel válaszoltam, hogy a magánszemélyek milyen támogatást kaphatnak. Most jelen pillanatban egyedi kérelemmel lehet fordulni Fekete Péter kulturális államtitkárhoz, és az egyedi kérelmek alapján államtitkár úr a lehetőségek figyelembevételével bírálja el a beérkező kérelmeket. Egy kérelem megírása nem tart olyan sokból, be kell mutatni, hogy milyen kiadások, milyen fenntartási - vagy milyen programokat szeretnének bemutatni, és ahhoz mekkora összegű támogatást szeretnének kérni. Én biztatom önöket, hogy forduljanak kérelemmel államtitkár úrhoz. Én jelezni fogom államtitkár úrnak, hogy itt felmerült egy ilyenfajta igény.

Ami még elhangzott, elnök asszony kérése, a szakemberek segítése. Vettem a jelzést, és én nagyon fontosnak tartom, hogy a városi múzeumok szakemberei ugyanúgy támogassák a továbbiakban a nemzetiségi területet és nemzetiségi intézményeket és szakembereiket, mint ahogy korábban a megyei múzeumok tették. Én azt tudom ígérni, hogy meg fogom keresni, meg fogjuk keresni az intézményeket, a múzeumokat, és jelezni fogjuk, hogy lehetőségeikhez mérten a szakmai tudásukat osszák meg, és amennyiben lehet, vegyék fel önökkel a kapcsolatot, és alakuljon ki egy párbeszéd, szülessen meg az a fajta igény, hogy milyen témában van szükség segítségnyújtásra, hogyan tud az adott városi múzeum, megyei múzeum segíteni az adott nemzetiségi intézménynek, múzeumnak vagy kiállítóhelynek. Tehát alakuljon ki egy párbeszéd az érintettek között. Itt most konkrétan Békéscsaba hangzott el példaként, úgyhogy beszélni fogok a Munkácsy Múzeummal, hogy nyújtsanak segítséget a lehetőségekhez képest. A kulturális államtitkárság a városi múzeumok esetében nem fenntartó, tehát ilyen szempontból csak egyfajta jelzést tudunk adni, de ezt természetesen meg fogom tenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is tisztelettel köszönöm helyettes államtitkár asszonynak a tájékoztatót, illetve a válaszokat.

Még egy javaslatom lenne, az itt már elhangzott kérdéseket nem szeretném ismételni. Célszerűnek tartanám, ha a tájházakat fenntartó nemzetiségi önkormányzatok vagy civil szervezetek számára egy konferenciát szervezne, mondjuk, a kulturális államtitkárság, ahol azokat az általános ismereteket is, amelyekkel természetszerűleg rendelkezni kell, közvetíteni lehetne, illetve nyilván a szisztematikus támogatás lehetőségeiről is lehetne beszélni. Másrészt viszont, azt gondolom, nagyon fontos lenne, hogy ezeknek a tájházaknak a megismerésére valamilyenfajta, hogy is mondjam csak, propagandaanyag is készüljön, hiszen nagyon sokszor az a gond, hogy legfeljebb az ott élők, illetve adott esetben az a nemzetiségi közösség, amelyhez a tájház tartozik, ismerik, a szélesebb közönség számára viszont gyakorlatilag ismeretlen, hasonlóképpen, mint ahogy elnök úr is mondta, hogy nagyon sok múzeumi anyag például a raktárakban senyved, mondhatni. És ha egy ilyen konferencián egy együtt gondolkodás elkezdődne, nekünk természetesen az a feladatunk, hogy azokat a gondokat, amelyek pillanatnyilag még fennállnak, tehát a rendszerszintű támogatás, illetve a szakmai támogatást biztosítása, az ügyben pedig nekünk kell tovább lépünk, és ennek az albizottsági napirendi pontnak pont egy ilyen célja volt, hogy az első lépést itt megtegyük. Köszönjük szépen.

(Jelzésre:) Tessék!

KRUCSAINÉ HERTER ANIKÓ helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Nagyon szépen köszönöm. Természetesen továbbítani fogom az igényt a konferenciával kapcsolatban, azonban szeretném megjegyezni, hogy

államtitkárságunknak nem feladata egy konferencia megszervezése. Tehát nagyon szívesen nyújtunk szakmai segítséget, de jó lenne, ha a területről valaki kezdeményezné ennek a konferenciának a megszervezését, mert abban partnerek tudunk lenni, de mi a megszervezésben nem tudunk kezdeményező szerepet vállalni.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Akkor ebben az irányban fogunk elindulni.

Kérdezem a kollégáimat, illetve a jelen lévő képviselő urat és szószóló hölgyeket, esetleg további kérdés van-e. *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor ezt a napirendi pontot is lezárom. Megköszönöm még egyszer helyettes államtitkár asszonynak a tájékoztatóját. *(Krucssainé Herter Anikó: További jó munkát, viszontlátásra!)* Köszönjük szépen. Viszontlátásra! *(A meghívottak távoznak az ülésről.)*

Egyebek

A munkánkat az egyebek napirendi ponttal folytatjuk. Kérdezem a jelenlévőket, van-e valakinek egyebek címszó alatt észrevétele, felvetése. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Paulik Antal szószóló úrnak.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Nem akarom feltartani a társaságot, de elhangzott itt egy javaslat az 1. napirendi ponttal kapcsolatban, erre elhangzott egy reakció. Tehát elhangzott az, hogy esetlegesen lehet-e, hogy az első két hónapot vagy hármat a jövő évben az oktatásfinanszírozásban, az iskolák finanszírozásában az aláírt köznevelési megállapodások alapján folytatólagosan, értelemszerűen azzal az összeggel, azzal a részösszeggel, ami az adott időszakokra vonatkozik, vállaljuk-e be, vagy, és ezért kellene erről egyeztetni, mert a másik lehetőség az, hogy amikor aláírásra kerül az új szerződés, ott viszont már az emelt összeg folyik be, csak ki tudja, mikor. Tehát ezt el kellene döntenie, hogy mi legyen.

ELNÖK: Én beszéltem államtitkár úrral még az ülés előkészítése alatt, és azt a tájékoztatást kaptam tőle, hogy már a nyár folyamán beadták azt a többletigényt a gazdasági tárcához, ami arra esetleg lehetőséget adna, hogy minden fenntartó intézmény többlettámogatással működjön. Én akkor felvettem neki azt a lehetőséget, hogy esetleg megkötni a szerződést a mostani tartalommal megegyezővel. Az, hogy egy-két hónapon belül új szerződést kellene kötni, ez azért nem látszott igazán szerencsésnek. Más kérdés, hogy én nagyon bízom benne, hogy decemberig meglesz ez az egész, egyelőre nem igazán látom a lehetőségét.

(Jelzésre:) Megadom a szót Hollerné Racskó Erzsébet asszonynak.

HOLLERNÉ RACSKÓ ERZSÉBET elnök (Országos Szlovák Önkormányzat): Köszönöm szépen. Amikor ezt a felvetést itt elmondtam, főosztályvezető asszony reagált is rá, és nem pontosan azt reagálta rá, amit én gondoltam. Ezért amikor befejeztük ezt a napirendi pontot, akkor kimentem, és mondtam neki, hogy én nem pont ezt jeleztem. Ugyanis most az van, hogy ha azt szeretnénk, hogy a jelenlegi összeggel finanszírozzanak, akkor az új szerződést ezzel az összeggel kellene megkötni, és utána új szerződést kötni gyakorlatilag. Korábban volt rá példa, amikor egyéves köznevelési megállapodások voltak, hogy a következő megállapodás megkötéséig meghosszabbították ezeket a szerződéseket, erre most nincs mód. Tehát én azt gondolom, hogy ha erre nincs mód, gyakorlatilag az új szerződést a régi összeggel megkötni én kockázatosnak vélném, úgyhogy ezt igazán nem forszíroznám. Azt ígértem főosztályvezető asszonynak, hogy futunk egy kört, megkérdezem a kollégákat, hogy ők

erről mit gondolnak, de azt mondtam, hogy ha csak ez a lehetőség van, akkor nem gondolom, hogy ezzel szeretnék élni. Ennyit szerettem volna kiegészítésként elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igen, én ezt nem mondtam ki, de nekem is ezt sugallta államtitkár úr is, hogy nem biztos, hogy ez nekünk hosszú távon jó lenne. Ami miatt viszont a megkötötteket nem lehet úgymond meghosszabbítani egy-két hónapra, az pedig az ötéves elkötelezettségi aláírása a miniszter úrnak. Én is azt gondolom, sajnos nagyon komoly esélye van annak, hogy az első két hónapra a kiegészítő normatív támogatást nem fogjuk tudni megkapni. Viszont látom, illetve engem valamilyen szinten azért megnyugtatót egyrészt, amikor államtitkár úrral is beszéltem, hogy dolgoznak a működési megállapodások jobb rendszerű kidolgozásán, illetve államtitkár úr még annyit is mondott, hogy gondolkodnak azon, hogyan lehetne rugalmassá tenni azt, hogy ne egy bebetonozott összeg legyen, hanem adott esetben egy százalékos arány meghatározásával adott esetben utána lehessen lépni azoknak az emeléseknek, ami egy fix, öt évre szóló szerződés esetén az anyagi hozzájárulásnál lehetetlen. Köszönöm szépen.

További kérdés, észrevétel? *(Jelzésre:)* Igen, tessék, parancsoljon!

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Nem kérdésem van, hanem úgy gondolom, talán érdemes lenne megkérdezni, hogy ha új szerződés lenne, akkor ez az öt év mikortól indulna: januártól vagy például márciustól? Mert ha lehetne márciustól, akkor öt év múlva nem lenne ez a gond, amiben most vagyunk, akkor lehetne gondolkodni. Mert ha mindig januártól decemberig tart az egy év, akkor nem annyira, de ha az öt év, mondjuk, márciustól vagy áprilistól indulna, akkor elgondolkodhatunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót elnök úrnak.

RITTER IMRE német nemzetiségi képviselő: Nem ehhez, csak egy szolgálati közlemény, ha így együtt vagyunk. Az éjszaka beadott törvényjavaslatok között van olyan, amelyik nemzetiségi ügyeket érint, úgyhogy hétfőn 10 órakor bizottsági ülést kell tartanunk. Elnök úrnak már reggel leadtam az ehhez szükséges anyagot, illetve kértem lehetőséget hétfőn egy napirend előtti felszólalásra a nemzetiségipedagógus-hallgatói ösztöndíjjal kapcsolatban is.

Ezenkívül, mivel hétfőn ülni fogunk, hétfőn kellene döntenünk, hogy mivel Farkas Félix roma szószólót visszahívjuk a pályázatbíráló bizottságból, helyette mást delegálunk. Erre most mindjárt az ülés után ki fogok küldeni egy e-mailt. Kérem, hogy mivel az országos önkormányzatok részéről a német, bolgár és szerb országos önkormányzattól van delegált, a bizottság részéről pedig a másik két delegált a görögöktől Sianos Tamás és a horvátoktól Szolga József, tehát ebből az öt nemzetiségből ne javasoljátok a hatodik tagot, hogy mindig mástól legyen. Eddig az előző ülés végén Szuperák Brigitta jelezte, hogy ő szívesen lenne a pályázatbíráló bizottság tagja. Kérem, hogy péntek délig mindenki küldje be, ha van más javaslata, vagy akár saját maga jelentkezzen, hogy tudjunk egyeztetni, és a hétfői bizottsági ülésen erről tudjunk dönteni, mert a NEMZ-CISZ- meg más pályázatoknál dönteni kell majd a felosztásokról. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Alexov Lyubomir szerb szószóló úrnak.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Én még az előzőhöz szeretnék néhány mondatot hozzátenni, már csak azért is, hogy megerősítsem azt, amit elnök asszony mondott. A magam részéről is nagyon kockázatosnak tartok egy ötéves szerződést most aláírni. Több önkormányzat problémáját nem kezeli, másrészt az most már tény, hogy nyár óta ez az ügy nem ment egy tapodtat sem előre. Ha mi most belemegyünk egy ilyenbe, régi feltételekkel, régi összeggel öt évre, tartok tőle, hogy ez akkor végképp lekerül napirendről, nem oldódnak meg a problémák. Azt is tudom, hogy a fenntartó önkormányzatoknak ez nagyon nagy probléma, ha ezt a taktikát választjuk, de ha nem lesz túl hangos a tiltakozás, akkor a dolog nem fog begyorsulni. Tehát úgy gondolom, ennyi kockázatot nekünk is be kell vállalnunk ahhoz, hogy tényleg februárig már egy új feltételrendszerrel megköttessenek ezek a szerződések, mert hiszen a miniszter úrnak is kötelessége, hogy ezt előbb-utóbb megtegye, és egyszer csak szakít rá időt, hogy foglalkozzon vele. Én tudom, hogy nagyon sok ágazat nagyon sok feladatával kell megbirkózzon, de ha itt 80-90-100 nemzetiségi iskola finanszírozása lehetetlenül el, akkor az is egy olyan probléma, amelyet azért csak napirendre kell tűzni, és foglalkozni kell vele. Ehhez pedig az a feltétel, hogy ne menjünk bele ebbe a főosztályvezető asszony által javasolt úgymond átmeneti megoldásba, mert tartok tőle, hogy nem lesz átmeneti. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, abszolút egyetértek. Megadom a szót Kreszta Traján román szószóló úrnak.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló, az albizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök asszony. Tulajdonképpen maximálisan egyetértek azzal, hogy ez nem vállalható, hogy egy olyan megállapodást kötünk, ami csak a régin alapul, azután bízunk abban, hogy ez meg lesz emelve. Ez nem járható út szerintem.

Van egy javaslatom; Imre most biztosan nem fog neki tapsolni. Képviselői mivoltánál fogva és elnöki szerepét betöltve finoman valahogy közelíteni kellene a Pénzügyminisztériumhoz, hogy próbáljanak erre valamilyen megoldást találni. Megmondom őszintén, az a legnagyobb baj, hogy ki kell mondjuk őszintén, nálunk van hat intézmény, ahol egynél magas a létszám, tehát ott nincs gond, de ötnél probléma van, és ez nemcsak a román közösséget érinti, hanem másokat is. Úgyhogy akkor nem kellett volna átvennünk, ha itt tartunk - finoman fogalmazok. Tehát valamilyen megoldást kellene találni, Imre, erre a dologra; vagy egy találkozót, vagy egy bizottságot létrehozni, vagy valami olyat, ami feloldaná ezt a kérdést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Elnök úrnak visszaadom a szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi képviselő: Az „egyebeknél” vagyunk, és nem akarok vitát nyitni, csak emlékeztetnék rá, és nem tudom egyébként, hogy a 2022-es központi költségvetési törvényben miért nem lett már erre keret biztosítva, hiszen már egy évvel vagy másfél évvel ezelőtt az országos nemzetiségi önkormányzatok oktatási referensei, hivatalvezetői által összeállított anyagot részletesen átbeszéltük a köznevelési államtitkársággal, Maruzsa Zoltán államtitkár úrral, és ott határozottan azt ígérte, hogy a köznevelési megállapodásokhoz szükséges keret új alapokra lesz helyezve, jelentősen meg lesz emelve. Ezt ők intézik a '22. évi költségvetési törvényben, mi csináljuk a saját dolgainkat. Mi meg is tettük a kétmilliárd emeléssel, azt hiszem. Nem tudom, hogy miért nem lett már eleve a '22. évi költségvetési törvénybe beletéve az emelés.

Nyilvánvalóan meg fogjuk keresni, és fogunk lépni abban, és megpróbálunk segíteni, a PM felé pressziót gyakorolni, hogy erre minél hamarabb megoldás legyen,

de ezt ott abszolút egyértelműen ők vállalták föl, hogy ők ezt viszik a PM felé. De nyilvánvalóan ebben segítünk, amennyire tudunk.

ELNÖK: Mi magunk is gyakorlatilag a harmadik éve vesszük elő, hogy a köznevelési megállapodások terén muszáj hozzátenni azokat az összegeket, amelyek szükségesek. Tehát nem volt jelzés nélküli ez a probléma, úgyhogy én is azt gondolom, hogy valamiért hiba csúszott az egész dologba, hiszen a 2022. évi költségvetésbe ez valóban nem került be.

Az ülés berekesztése

Kérdezem, van-e valakinek még kérdése. *(Nem érkezik jelzés.)* Nincs. Akkor megköszönöm mindenkinek az aktív részvételt, és további jó munkát kívánok! Az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 31 perc)

Kissné Köles Erika
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Prin Andrea és Podmaniczki Ildikó